

Notitser.

Islands Finanser.

Af de islandske Finans- og Regnskabslovforslag, som forelægges Altinget i indeværende Aar, fremgaar det, at Landskassens ordinære Indtægter og Udgifter nu andrager omkring 2 Millioner Kroner aarlig, eller mere end det dobbelte af de tilsvarende Beløb for 10 Aar siden.

Regnskabet for den sidst afsluttede toaarige Finansperiode — Aarene 1910 og 1911 — udviser Indtægter til Beløb ca. 4,022000 Kr. og et Overskud paa ca. 422000 Kr.; naar man ser bort fra Indtægter ved Forbrug af Aktiver og Udgifter til Afbetaling af Gæld, udviser Regnskabet omtrentlig Balance.

I Aaret 1912 har de ordinære Indtægter andraget noget over 2 Millioner eller 40000 Kr. mere end de samlede Udgifter, indbefattet Afdrag paa Gæld.

For den kommende Finansperiode (1914 og 1915) budgetteres Indtægterne, der efter Sædvane anslaaes meget lavt, til ca. 3,706000 Kr. mod foreslaaede Udgifter til Beløb 3,630000 Kr.

Af Indtægterne hidrører den langt overvejende Del fra de indirekte Skatter; i den sidst afsluttede Finansperiode er alene i Told paa Sukker og Kaffe indkommet over 860000 Kr., et Vidnesbyrd om, at selv om Landet er kapitalfattigt, har Befolkningen en betydelig Købeevne.

Notitser.

Islands Finanser.

Af de islandske Finans- og Regnskabslovforslag, som forelægges Altinget i indeværende Aar, fremgaar det, at Landskassens ordinære Indtægter og Udgifter nu andrager omkring 2 Millioner Kroner aarlig, eller mere end det dobbelte af de tilsvarende Beløb for 10 Aar siden.

Regnskabet for den sidst afsluttede toaarige Finansperiode — Aarene 1910 og 1911 — udviser Indtægter til Beløb ca. 4,022000 Kr. og et Overskud paa ca. 422000 Kr.; naar man ser bort fra Indtægter ved Forbrug af Aktiver og Udgifter til Afbetaling af Gæld, udviser Regnskabet omtrentlig Balance.

I Aaret 1912 har de ordinære Indtægter andraget noget over 2 Millioner eller 40000 Kr. mere end de samlede Udgifter, indbefattet Afdrag paa Gæld.

For den kommende Finansperiode (1914 og 1915) budgetteres Indtægterne, der efter Sædvane anslaaes meget lavt, til ca. 3,706000 Kr. mod foreslaaede Udgifter til Beløb 3,630000 Kr.

Af Indtægterne hidrører den langt overvejende Del fra de indirekte Skatter; i den sidst afsluttede Finansperiode er alene i Told paa Sukker og Kaffe indkommet over 860000 Kr., et Vidnesbyrd om, at selv om Landet er kapitalfattigt, har Befolkningen en betydelig Købeevne.

— Forbudet mod Indførsel af Spirituosa giver sig Udtryk i, at den paa Regnskabet for den afsluttede Periode opførte Indtægt af Spiritusbeskatningen (ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr.) ikke genfindes paa Budgettet for næste Finansperiode; til Gengæld findes som ny Indtægtspost et tilsvarende Beløb opført som paaregnet Indtægt af »Varetolden«, en irrational og for et Land uden særligt Toldvæsen upraktisk Afgift paa saa godt som alle indførte Varer, inddelte i 6 Grupper med forskellige, men overalt lave Satser. Denne Afgiftslov, som under megen Modstand gennemførtes som en midlertidig Lov, efter at Planer om at skaffe Indtægt ved et Kulmonopol var opgivne, er hovedsagelig forsvaret ved, at Afgiften paa hver enkelt Vare er saa lav, at den ikke mærkes og heller ikke frister til Toldsvig. Paa et Punkt indeholder Loven en for Varemottagere praktisk Bestemmelse, nemlig forsaavidt den hjemler, at Vareafgiften af Varer, der indføres i Postpakker, uden Hensyn til Varens Art berigtiges ved at Modtageren erlægger en Afgift af 15 Øre i Frimærker, der paaklæbes selve Pakken og stemples paa sædvanlig Maade af Udleveringsstedets Posthus; da Værdien af stemplede islandske Frimærker i mange Tilfælde ikke er meget mindre end Frimærkernes Paalydende, faar Modtageren saaledes Dækning for det meste af den erlagte Afgift.

Af de øvrige Indtægtsposter ses, at uagtet den tidligere meget indbringende Udførselsafgift af Hvalprodukter giver ringe Indtægt paa Grund af Hvalfangstens Indskrænkning, har den samlede Indtægt af Udførselsafgiften dog kunnet holde sig paa 300—400000 Kr. i Finansperioden, idet den fra gammel Tid paalagte lille Udførselsafgift paa Klipfisk og Sild giver stærkt stigende Indtægt som Følge af Fiskeriernes Udvikling.

De direkte Skatter indbringer forholdsvis smaa Beløb, men en meget paakrævet Reform af disse Skatter med de danske Skattelove som Forbillede forelægges Altinget.

At Befolkningens relative Velstillethed og betydelige Købeevne ikke hidrører fra opsamlede Formuer saalidt

som fra Grundrente af Jorder og Ejendomme, belyses ved, at uagtet Arveafgiften er meget høj, tør man for næste Finansperiode ikke budgettere højere Indtægt deraf end 8000 Kr., samtidig med at man som Indtægt af Tobakstold budgetterer 40000 Kr. og som Indtægt af Kaffe- og Sukkertold 82000 Kr.

Ved Betragtning af Udgiftssiden paa de finansielle Love falder det i Øjnene, at der saa godt som helt mangler de to forskelligartede Udgiftsposter, som paa andre Finansregnskaber spiller en stedse større Rolle, nemlig Udgifterne til militære Formaal og til den egentlige sociale Forsorg; til Sygekasser findes kun bevilget 200 Kr., til Fattighjælp 8000 Kr., men iøvrigt er — bortset fra ret betydelige Udgifter til Embedslæger og til Tuberkulose- og Spedalskhedshospitaler — den sociale Forsorg overladt til Kommunerne og navnlig til de private eget Initiativ. Da Udgifterne til de administrative Formaal ikke er stegne væsentlig i de senere Aar, er Budgettets Stigning hovedsagelig blevet til Fordel for Undervisningsvæsenet og Samfærdselsvæsenet. Til Undervisning og litterære Formaal medgaar henved $\frac{1}{4}$ af Udgifterne, mens der til Samfærdselsvæsenet (Post-, Telegraf- og Fyrvæsen, Dampskibsfart og Vejevæsen) anvendes omtrent $\frac{1}{3}$ af Udgifterne; navnlig anvendes aarlig betydelige Beløb til Ny-Anlæg paa Telefonvæsenets Omraade og til Anlæg af Køreveje og Broer samt Fyr. Tildels i Forbindelse hermed staar det, at der paa den islandske Finanslov nu er kommen en Udgiftspost til Renter og Afdrag paa Gæld. Landskassen skylder for Tiden ialt ca. $2\frac{1}{2}$ Mill. Kr., som tildels er anvendt til Havneanlæg og til Landets Forsyning med et udstrakt Net af Telegraf- og Telefonlinjer; men det meste af Laanebeløbene er iøvrigt anvendt til Indkøb af islandske Hypotekobligationer; man har i de senere Aar ladet Landskassen paa en Maade fungere som Hypotekbank ved at hjemle Optagelse af Laan med det Formaal at tilvejebringe Midler til Indkøb af islandske Hypotekobligationer, der er baserede

paa 1ste Prioritetslaan i Ejendomme eller paa Kommuners Laan til Havneanlæg m. v.; paa denne Maade har Landskassen som Aktiver til Dækning af Gælden en Obligationsbeholdning paa ca. $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. foruden Kassebeholdning og Reservefond paa godt 2 Mill. Kr.

I det hele faar man af de foreliggende finansielle Love det Indtryk, at Landskassens Status er meget tilfredsstillende og at der fra det Offentliges Side udvises en god Økonomi. De mange langvarige Overvejelser angaaende nye Indtægter til Erstatning for den ved Spiritusforbudet bortfaldne Spirituosatold er vel resulterede i mindre heldige Beskatningsformer, men paa den anden Side synes Bekymringerne for Spiritusforbudets uheldige Indflydelse paa Finanserne at have været stærkt overdrevne; hvor vægtige Indvendinger der end kan rejses mod Forbudsloven, saa synes den Indvending ikke at have meget paa sig, at et Indførselsforbud, der tvinger Befolkningen til at spare et stort Indkøb af Nydelsesmidler, skulde vanskeliggøre Tilvejebringelsen af den nødvendige Skatteindtægt.

J. K.
